

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΕΦΚΑ-ΕΟΠΥΥ

Με το νέο Ν. 4387/2016 «*Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας – Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος – Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις*», ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από **13 Μαΐου 2016**, επιχειρείται η πλήρης αναμόρφωση του συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης. Οι κυριότερες ρυθμίσεις του νόμου συνοψίζονται κατωτέρω ως εξής:

1. Νέος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης ο ΕΦΚΑ

Κύριος πυλώνας της μεταρρύθμισης είναι η **ενοποίηση** υφιστάμενων φορέων ώστε να επέλθει εναρμόνιση τόσο του συστήματος εισφορών όσο και παροχών. Ειδικότερα:

1.1. Συστήνεται ο **Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ)**. Πρόκειται για **ΝΠΔΔ** με έδρα στην **Αθήνα**, το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Ο νέος φορέας αποτελεί ουσιαστικά τη **«μετεξέλιξη του ΙΚΑ»** στον οποίο θα ενταχθούν από την **1/1/2017** (ημερομηνία έναρξης λειτουργίας) όλοι οι υφιστάμενοι φορείς κύριας κοινωνικής ασφάλισης (ΟΑΕΕ, ΕΤΑΑ, ΕΤΑΠ-ΜΜΕ) και ο ΕΦΚΑ θα καταστεί **οιονεί καθολικός διάδοχος** αυτών (αρ. 51 παρ. 1 περ. β'). Εξαίρονται ο ΝΑΤ και ο ΟΓΑ, οι οποίοι εξακολουθούν να διατηρούν την αυτοτέλειά τους για την άσκηση των μη ασφαλιστικών τους αρμοδιοτήτων, ενώ σε ότι αφορά το Δημόσιο περιέρχονται στον ΕΦΚΑ οι εν γένει αρμοδιότητές του που αφορούν στις συντάξεις του Δημοσίου (αρ. 51 παρ. 1 περ. γ').

1.2. Στον νέο φορέα μεταφέρεται και υπάγεται επίσης και το **Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (ΚΕΑΟ)** το οποίο εποπτεύεται από τον Διοικητή του ΕΦΚΑ, διατηρώντας όμως **οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια** και την ίδια οργανωτική δομή και προσωπικό (άρθρο 54). Τα άρθρα 57, 59 και 60 αντίστοιχα ορίζουν σχετικά με τα όργανα διοίκησης του ΕΦΚΑ και τις αρμοδιότητές τους. Τέλος, καθορίζεται η διάρθρωση του Οργανισμού μέχρι την έναρξη λειτουργίας του (αρ. 62-69), ενώ στο αρ. 71

ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την περιουσία, τη λογιστική και οικονομική λειτουργία του.

1.3. Το **Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ)** μετονομάζεται σε **Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑΕΠ)**, συγκροτούμενο από δύο κλάδους, α) τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης και β) τον κλάδο εφάπαξ παροχών, που λειτουργούν με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια (αρ. 74 παρ. 2). Στο αρ. 75 προβλέπεται η ένταξη στο ΕΤΕΑΕΠ όλων των ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών προνοίας ενώ **με έκδοση ΥΑ** καταρτίζεται ο Κανονισμός Ασφάλισης και Παροχών αυτού (αρ. 84).

2. Παροχές – Συντάξεις

2.1. Από την έναρξη της ισχύος του νόμου, η κύρια σύνταξη **εξ ιδίου δικαιώματος, ανικανότητας και εκ μεταβιβάσεως** υπολογίζεται ως το άθροισμα δύο τμημάτων: **α) της εθνικής σύνταξης** (αρ. 7) – που είναι προνοιακού χαρακτήρα- και **β) της ανταποδοτικής σύνταξης** (αρ. 28 για τους ασφαλισμένους του Ιδιωτικού Τομέα). Η εθνική σύνταξη χρηματοδοτείται από τον **Κρατικό Προϋπολογισμό**, ενώ η ανταποδοτική σύνταξη υπολογίζεται **βάσει των αποδοχών** επί των οποίων κατεβλήθησαν εισφορές και του **ποσοστού αναπλήρωσης** που θεσπίζεται στο αρ. 8 του εν λόγω νόμου.

Κύρια Σύνταξη = Εθνική Σύνταξη + Ανταποδοτική Σύνταξη

Ανταποδοτική Σύνταξη= αποδοχές x ποσοστό αναπλήρωσης

2.2. Για την πρώτη εφαρμογή του νόμου η **εθνική σύνταξη** ορίστηκε στα **384,00€** και καταβάλλεται ακέραια εφόσον έχουν συμπληρωθεί τουλάχιστον 20 έτη ασφάλισης. Στο ποσό της εθνικής σύνταξης μειώνεται κατά 2% για κάθε έτος ασφάλισης που υπολείπεται των 20 ετών, εφόσον πάντως έχουν συμπληρωθεί τουλάχιστον 15 έτη ασφάλισης (ελάχιστος χρόνος ασφάλισης). Περαιτέρω, στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης εξ ιδίου δικαιώματος η εθνική σύνταξη καταβάλλεται **εφόσον οι δικαιούχοι διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα για τουλάχιστον 15 έτη μεταξύ του 15^{ου} έτους της ηλικίας και του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το προβλεπόμενο όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξης**, ενώ το ποσό της μειώνεται για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος κατά 1/40 για κάθε χρόνο που υπολείπεται των 40

ετών διαμονής στην Ελλάδα, μεταξύ του 15^{ου} έτους της ηλικίας και του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το προβλεπόμενο όριο ηλικίας καταβολής της σύνταξης. Μειώσεις του καταβαλλομένου ποσού εθνικής σύνταξης προβλέπονται και στις περιπτώσεις καταβολής μειωμένης σύνταξης εξ ιδίου δικαιώματος κατά ποσοστό 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται για τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης.

2.3. Η ανταποδοτική σύνταξη (ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης) που υπολογίζεται **βάσει των συντάξιμων αποδοχών** (αρθ. 8 παρ. 2 και 28 παρ. 2), τον χρόνο ασφάλισης (άρθρο 15) και τα κατ' έτος ποσοστά αναπλήρωσης, όπως αυτά προκύπτουν από τον πίνακα (αρθ. 8 παρ. 4) και κυμαίνονται **από ποσοστό 0,77% για τα πρώτα 15 έτη ασφάλισης έως ποσοστό 2,00% για έτη ασφάλισης από 39 και πάνω**. Το ποσοστό αναπλήρωσης για κάθε έτος ασφάλισης εντός εκάστης κλίμακας ετών, αντιστοιχεί στο ποσοστό που αναγράφεται στην αντίστοιχη πύλη του πίνακα. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης στις περιπτώσεις αιτήσεων συνταξιοδότησης ασφαλισμένων του ιδιωτικού τομέα, που θα κατατεθούν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου και εντός του έτους 2016 ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνονται υπόψιν ο μέσος μηνιαίος μισθός – εισόδημα που προκύπτει από το έτος 2002 και έως την υποβολή της αίτησης. Εφεξής ετησίως η περίοδος αυτή αναφοράς αυξάνεται κατά ένα έτος (αρθ. 28 παρ. 3). Πάντως για τους ασφαλισμένους στον ΟΓΑ προβλέπονται ειδικές μεταβατικές διατάξεις για το διάστημα έως 31.12.2030 (αρθ. 99).

Μέχρι τις **31.12.2018** προβλέπεται η **αναστολή καταβολής κάθε ατομικής μηνιαίας σύνταξης των ήδη συνταξιούχων κατά το μέρος που υπερβαίνει το ποσό των 2.000€**, συνυπολογιζομένων τόσο της εισφοράς υγειονομικής περίθαλψης υπέρ ΕΟΠΥΥ, όσο και της εισφοράς αλληλεγγύης συνταξιούχων (αρθ. 13 παρ. 1). Περαιτέρω, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, το άθροισμά του καθαρού ποσού των (πλέον της μίας) συντάξεων που δικαιούται κάθε συνταξιούχος από το Δημόσιο, ΝΠΔΔ ή οιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα **δεν μπορεί να υπερβεί τις 3.000,00€**, εξαιρουμένων των πάσης φύσεως προνοιακών επιδομάτων και επιδομάτων αναπηρίας που λαμβάνουν άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση, καθώς και των οικογενειών που έχουν μέλη τους άτομα με αναπηρία (άρθ. 13 παρ. 2). Από την **1.1.2019** παύει η αναστολή και καταβάλλεται το τυχόν υπερβάλλον ποσό που προκύπτει σε σχέση με το προαναφερθέν ανώτατο όριο

και το νέο ύψος των συντάξεων που θα προκύψει μετά την αναπροσαρμογή τους (αρθ. 13 παρ. 3).

2.4. Το ζήτημα της αναπροσαρμογής των ήδη καταβαλλομένων συντάξεων ρυθμίζεται από τα άρθρα 13 και 14 του νόμου και την με αριθμό 26083/887/2060/7.6.2016 ΚΥΑ του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (**ΦΕΚΒ'1605/7.6.2016**). Επιπλέον, ορίζεται ότι οι ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις **συνεχίζουν να καταβάλλονται έως τις 31.12.2018** στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί κατά την 31.12.2014 σύμφωνα με τις τότε ισχύουσες διατάξεις, πλην όμως ο υπολογισμός της κράτησης υπέρ υγειονομικής περίθαλψης διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 30 του άρθρ. 1 του Ν. 4334/2015, όπως ισχύει. Από 1.1.2019, εφόσον το ποσό των ήδη καταβαλλομένων συντάξεων είναι μεγαλύτερο από αυτό που προκύπτει από την αναπροσαρμογή – επανυπολογισμό τους, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψη του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των (νέων) συντάξεων. Εάν το εν λόγω ποσό είναι μικρότερο, τότε αυτό προσαυξάνεται κατά το 1/5 της διαφοράς σταδιακά και ισόποσα εντός 5 ετών από την ολοκλήρωσή του τρέχοντος προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής (2018, αρθ. 14 παρ.2 περ.β').

Τέλος, προβλέπεται διαδικασία χορήγησης αυξήσεων στις συντάξεις που θα καταβληθούν βάσει του νέου νόμου (αρθ. 14 παρ. 3 περ.α') αλλά και η εκπόνηση αναλογιστικών μελετών με αντικείμενο την συνεχή παρακολούθηση της εξέλιξης της εθνικής συνταξιοδοτικής δαπάνης. Βάσει των μελετών αυτών, με ειδικό νόμο ανακαθορίζονται οι συντάξεις με στόχο την διασφάλιση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος, ενώ ορίζεται ότι το ύψος των δαπανών για την εθνική, ανταποδοτική και επικουρική σύνταξη, προβαλλόμενο ως το έτος 2060, δεν μπορεί να υπερβαίνει περιθώριο αύξηση των 2,5 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, με έτος αναφοράς το 2009 (αρθ. 14 παρ. 4).

2.5. Σε ότι αφορά, τέλος, τις **επικουρικές συντάξεις**, σύμφωνα με το αρ. 96 του εν λόγω νόμου, με το οποίο **τροποποιείται το αρ. 42 του Ν. 4052/2012**, αυτές διαμορφώνονται με βάση: **α) τα δημογραφικά δεδομένα**, τα οποία στηρίζονται σε εγκεκριμένους πίνακες θνησιμότητας και **β) το πλασματικό ποσοστό επιστροφής** που θα εφαρμόζεται στις

συνολικά καταβληθείσες εισφορές και το οποίο θα προκύπτει από την ποσοστιαία μεταβολή των συντάξιμων αποδοχών των ασφαλισμένων.

Σε περίπτωση ελλειμμάτων θα λειτουργεί αυτόματος μηχανισμός εξισορρόπησης, ο οποίος θα αποκλείει απολύτως κάθε αναπροσαρμογή των συντάξεων. Ακόμα, ρυθμίζονται τα ζητήματα του υπολογισμού των συντάξεων, εφόσον το άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης του δικαιούχου υπερβαίνει το ποσό των 1.300€ (βλ. και την με αριθμό οικ. 25909/470/2016/7.6.2016 Υπουργική Απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΦΕΚ Β' 1605/7.6.2016) που ρυθμίζει τον τρόπο αναπροσαρμογής των καταβαλλομένων συντάξεων του ΕΤΕΑ.

3. Εισφορές

3.1. Το συνολικό ποσοστό εισφοράς κύριας σύνταξης ασφαλισμένου μισθωτού και εργοδότη ορίζεται πλέον σε **20% (επιμεριζόμενο κατά 6,6% σε βάρος των ασφαλισμένων και 13,3% σε βάρος των εργοδοτών επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων** (εξαιρούνται οι κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γέννησης τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας). Η εν λόγω εισφορά αφορά τόσο τα πρόσωπα που υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, όσο και τις ειδικές κατηγορίες ασφαλισμένων που καθορίζονται στο άρθρο 38 του νέου νόμου ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής τους στην ασφάλιση.

Εισφορά Κύριας Σύνταξης 20%

Ασφαλισμένος	Εργοδότης	Ασφαλιστέο Εισόδημα
6,6%	13,3%	Καθαρό Φορολογητέο Εισόδημα

Βάσει των παρ. 4 και 5 του άρθρου 38 του νέου νόμου, τυχόν υψηλότερα ή χαμηλότερα των ανωτέρω ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών αναπροσαρμόζονται ετησίως ισόποσα και σταδιακά από 1.1.2017 και εφεξής, ούτως **ώστε από 1.1.2020 να διαμορφωθούν στο αντίστοιχο ως άνω ποσοστό (δηλ. 20%)¹**. Δεν αναπροσαρμόζονται οι ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων που εμπίπτουν στις κατηγορίες που εξαιρέθηκαν από την αύξηση των ορίων ηλικίας της υποπαρ. Ε3 της παρ. Ε του άρθ. 2 του Ν. 4336/2015 (σύμφωνα με την με αριθμό Φ11321/οικ. 47523/1570 απόφαση του Υπουργού

¹ Οι βασικές εξαιρέσεις αφορούν τους ασφαλισμένους στον ΟΓΑ.

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, δηλ. υπαγόμενοι στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, μητέρες και χήροι πατέρες, ανίκανοι για κάθε βιοποριστική εργασία τέκνων, τυφλοί και παραπληγικοί κλπ) καθώς και οι εργαζόμενοι που υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 20 και 21 του Ν. 3863/2010 (αμειβόμενοι με εργόσημο), όπως ισχύει, καθώς και όσοι για την απασχόλησή τους δεν υπάγονταν στον κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, αλλά υπάγονταν είτε αποκλειστικά και μόνο για τον κίνδυνο του ατυχήματος, είτε εκτός αυτού και στον κλάδο παροχών ασθένειας σε είδος. Στο ίδιο ύψος παραμένουν και οι αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές.

Υπόχρεος για την καταβολή της εργοδοτικής εισφοράς είναι οποιοδήποτε πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, για λογαριασμό του οποίου οι ασφαλισμένοι του ως άνω άρθρου παρέχουν τις υπηρεσίες τους περιοδικά έναντι αμοιβής. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται και στις κατηγορίες αυτές οι πάσης φύσεως διατάξεις περί εισφορών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Προβλέπεται ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς των μισθωτών και των εργοδοτών που συνίσταται στο δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο βασικό μισθό αγάμου μισθωτού, και σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου διατάξεις, το δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στο βασικό μισθό αγάμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Το ανώτατο αυτό όριο εφαρμόζεται και επί πολλαπλής μισθωτής απασχόλησης ή έμμισθης εντολής όσον αφορά στην εισφορά ασφαλισμένου. Σημειώνεται πως ειδικά για το εισόδημα από άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος, για το οποίο εισόδημα εκδίδονται δελτία παροχής υπηρεσιών τιμολόγια ή αποδείξεις επαγγελματικής δαπάνης, καταβάλλεται εισφορά, δεν εφαρμόζονται όμως οι διατάξεις περί ελάχιστης εισφοράς.

3.2. Σε ότι αφορά τους ελεύθερους επαγγελματίες (υπαγόμενους σήμερα στον ΟΑΕΕ) το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας σύνταξης ανέρχεται μηνιαίως σε ποσοστό 20%. Για τους αυτοαπασχολούμενους, υπαγόμενους σήμερα στο ΕΤΑΑ (συμπεριλαμβανομένων των υγειονομικών που αμείβονται κατά πράξη και περίπτωση, καθώς και των δικηγόρων που τελούν σε αναστολή) και τους αυτοαπασχολούμενους αποφοίτους σχολών ανώτατης εκπαίδευσης, που είναι εγγεγραμμένοι σε επιστημονικούς συλλόγους ή επιμελητήρια που έχουν τη μορφή ΝΠΔΔ, το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο κύριας σύνταξης ανέρχεται μηνιαίως σε ποσοστό 14% για τα πρώτα δύο (2) έτη από την

πρώτη τους υπαγωγή στην ασφάλιση, σε ποσοστό 17% για τα επόμενα τρία (3) έτη και σε ποσοστό 20% για το διάστημα μετά το 5ο έτος της υπαγωγής τους στην ασφάλιση (αρ. 39 παρ. 1)². Τα ως άνω ποσοστά υπολογίζονται επί του μηνιαίου εισοδήματος, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα, από την άσκηση δραστηριότητά τους κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος (αρ. 39 παρ. 2). Υποχρέωση εισφοράς έχουν, επίσης μεταξύ άλλων, και τα μέλη του Δ.Σ. των Α.Ε. με αντικείμενο επιχειρήσεως επαγγελματική, βιοτεχνική ή εμπορική δραστηριότητα σε όλη την Επικράτεια, εφόσον αυτά είναι μέτοχοι κατά ποσοστό 3% τουλάχιστον (αρ. 39 παρ. 7 περ. β.).

3.3. Τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στους κανόνες προσδιορισμού της βάσης υπολογισμού εισφορών ανά επαγγελματική δραστηριότητα, καθώς και στον τρόπο είσπραξης, εξειδικεύονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. **Σημειώνεται ότι για τους, ως άνω, ασφαλισμένους που αμείβονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών και για τους οποίους προκύπτει ότι το εισόδημά τους προέρχεται από την απασχόλησή τους σε ένα ή και δύο πρόσωπα (φυσικά και νομικά) εφαρμόζονται αναλογικά ως προς το ύψος, τον τρόπο υπολογισμού και τον υπόχρεο καταβολής της εισφοράς, οι διατάξεις περί ασφαλιστικής εισφοράς μισθωτού-εργοδότη.** Ειδικά για τους δικηγόρους³, στο αρ. 39 παρ. 11 περ. α, προβλέπεται ότι υπέρ του Ε.Φ.Κ.Α. καταβάλλεται ποσοστό 20% επί της ελάχιστης αμοιβής ανά δικηγορική πράξη ή παράσταση, για την οποία προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία έκδοση γραμματίου προείσπραξης. Ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος αποστέλλει στον Ε.Φ.Κ.Α. τη σχετική συγκεντρωτική κατάσταση ανά δικηγόρο. Τα ποσά που έχουν καταβληθεί μέσω ενσήμων ή της ανωτέρω διαδικασίας που τα αντικαθιστά, αφαιρούνται από την εισφορά που οφείλει ο

² Ειδικά για τους δικηγόρους, κατώτατο εισόδημα 4.923,07€ ανώτατο εισόδημα 70.329,60€.

Για τους αυτοαπασχολούμενους, προβλέπονται εκπτώσεις στα μεσαία εισοδήματα από 1-1-2017 έως 31-12-2020. Οι εκπτώσεις εκκινούν από 50% για εισόδημα 10.000€ και φτάνουν αντιστρόφως ανάλογα σε 5% για εισοδήματα μέχρι 58.000€. Από 60.000€ και άνω, η έκπτωση είναι μηδενική.

Έμμισθοι Δικηγόροι

Κατηγορία εισφορών	Ποσοστό Εισφοράς Ασφαλισμένου	Ποσοστό Εισφοράς Εργοδότη	Ασφαλιστέο Εισόδημα
Κύρια Σύνταξη	6,67%	13,33%	Καθαρό φορολογητέο
Υγειονομική βελτίωση	6,95%	-	Εισόδημα πληρωμένου
Επικουρική	3,25% (από 1-6-2019)	3,25%	Φορολογικού
Εφάπαξ	4%	-	Έτους

³ Ειδικά για τους δικηγόρους, βλ. και <http://portal.olomeleia.gr/el/news/57697>

δικηγόρος. Ειδικά για τους δικηγόρους που απασχολούνται με έμμισθη εντολή, τα ποσά αυτά αφαιρούνται από την εισφορά του ασφαλισμένου. Στην περ. β της ίδιας παραγράφου, ορίζεται ότι σε περίπτωση που τα ποσά που καταβάλλονται βάσει των ανωτέρω ρυθμίσεων υπολείπονται της εισφοράς, **ο ασφαλισμένος καταβάλλει την προκύπτουσα διαφορά σε χρήμα**, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 2042/1992, ενώ σύμφωνα με την περ γ. σε περίπτωση που τα ποσά που καταβλήθηκαν υπερβαίνουν την προβλεπόμενη μηνιαία εισφορά, δεν επιστρέφονται, αλλά συμψηφίζονται με την ετήσια ασφαλιστική οφειλή του αντίστοιχου έτους.

3.4. Σύμφωνα με το άρθρο 41, από 1.1.2017 η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των μισθωτών και των λοιπών κατηγοριών που υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα του παρόντος νόμου, ορίζεται σε ποσοστό 7,10% επί των πάσης φύσεως αποδοχών και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος, εκ του οποίου 2,15% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 4,30% βαρύνει τον εργοδότη, και ποσοστό 0,65% για παροχές σε χρήμα, εκ του οποίου 0,40% βαρύνει τον ασφαλισμένο και 0,25% βαρύνει τον εργοδότη. Αντίστοιχα, από 1.1.2017 η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης των ελεύθερων επαγγελματιών, των ανεξάρτητα απασχολούμενων, καθώς και των λοιπών κατηγοριών των οποίων οι ασφαλιστικές εισφορές κλάδου σύνταξης υπολογίζονται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39, και υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ, ορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 39, βαρύνει εξολοκλήρου τους ασφαλισμένους και κατανέμεται κατά ποσοστό 6,45% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,50 % για παροχές σε χρήμα.

3.5. Ειδικά για τα πρόσωπα, που υπάγονται ή θα υπάγονταν, στην ασφάλιση του ΕΤΑ και τους αποφοίτους σχολών ανώτατης εκπαίδευσης που είναι εγγεγραμμένοι σε επιστημονικούς συλλόγους ή επιμελητήρια που έχουν τη μορφή ΝΠΔΔ, για τα πέντε (5) πρώτα χρόνια ασφάλισης, η μηνιαία ελάχιστη βάση υπολογισμού επί της οποίας υπολογίζεται το προβλεπόμενο ποσοστό εισφοράς αντιστοιχεί στο 70% επί του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών. Για τα ως άνω πρόσωπα, από 1.1.2017, η ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης ορίζεται για τα δύο (2) πρώτα χρόνια από την πρώτη τους

υπαγωγή στην ασφάλιση σε ποσοστό 4,87% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 4,52% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,35% για παροχές σε χρήμα. Για τα επόμενα τρία χρόνια ασφάλισης ορίζεται σε ποσοστό 5,91% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 5,48% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,43% για παροχές σε χρήμα. Για τα επόμενα τρία (3) χρόνια ασφάλισης ορίζεται σε ποσοστό 5,91% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος και κατανέμεται κατά ποσοστό 5,48% για παροχές σε είδος και ποσοστό 0,43% για παροχές σε χρήμα. Η ως άνω εισφορά αυξάνεται σταδιακά από 01.01.2016 έως 31.12.2018.

3.6. Σύμφωνα με το άρθρο 97, από **1.6.2016 και μέχρι 31.5.2019**, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς για την **επικουρική ασφάλιση στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,5% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου**, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Από 1.6.2019 και μέχρι την 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,25% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Μετά το πέρας της εξαετίας, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31.12.2015.

Επίσης, από **1.6.2016 και μέχρι τις 31.5.2019**, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς **όλων των αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993 στο Ε.Τ.Ε.Α. και στα εντασσόμενα σε αυτό ταμεία, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, υπολογίζεται σε ποσοστό 7% επί του εισοδήματος όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 98. Από 1.6.2019 και μέχρι τις 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς όλων των αυτοαπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993 στο ΕΤΕΑ υπολογίζεται σε ποσοστό 6,5% επί του εισοδήματος όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 98.** Μετά το πέρας της εξαετίας, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς διαμορφώνεται στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31.12.2015. Εισφορές που καταβλήθηκαν νόμιμα δεν επιστρέφονται.

Τέλος, σχετικά με τις εισφορές για εφάπαξ παροχή, στο αρ. 35 ορίζεται ότι για τους νέους ασφαλισμένους το ποσό της εισφοράς τους για εφάπαξ παροχή ορίζεται σε ποσοστό 4% και υπολογίζεται για τους μισθωτούς επί των ασφαλιστέων αποδοχών τους,

όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38 και για τους αυτοαπασχολούμενους επί του εισοδήματός τους, κατ' αναλογία των ειδικότερα προβλεπόμενων στο άρθρο 39.

4. Προνοιακά επιδόματα

4.1. Το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΚΑΣ), συνεχίζει να καταβάλλεται, υπό αυστηρότερες προϋποθέσεις, από 1.1.2016 και έως τις 31.12.2019, οπότε και καταργείται. Το ποσό του επιδόματος υπολογίζεται ανάλογα με το εισόδημα του κάθε δικαιούχου και σε κάθε περίπτωση δεν ξεπερνά τα διακόσια τριάντα Ευρώ (230 €).

4.2. Τέλος, στο άρθρο 93 προβλέπεται η καταβολή Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερήλικων από τον ΟΓΑ στους ανασφάλιστους υπερήλικες και σε αυτούς που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, εφόσον πληρούν τις σε αυτό οριζόμενες ηλικιακές, εισοδηματικές και περιουσιακές προϋποθέσεις και εφόσον διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα δεκαπέντε (15) συνεχόμενα έτη πριν από την υποβολή της αίτησης για τη λήψη του επιδόματος ή δεκαπέντε (15) έτη μεταξύ του 17ου και του 67ου έτους της ηλικίας τους, εκ των οποίων τα δέκα (10) συνεχόμενα πριν από την υποβολή της αίτησης και εξακολουθούν να διαμένουν στην Ελλάδα και μετά τη λήψη της παροχής (αρ. 93 παρ. 1 περ. γ).